

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Nr. 4146 ex 1929.

Comunicat oficial.

Se aduce la cunoștința studenților dela Academia teologică ort. rom. din Caransebeș, și tânărilor cari doresc a îmbrățișa preoția intrând în această Academie, că înscrierile la Academie se fac anul acesta în zilele de 1—14 Septembrie. Asupra cazurilor de întârziere decide numai Consiliul eparhial.

La înscriere se solvesc:

- a) Didactrul 300 Lei
- b) Pentru fondul de ajutorare „Ioan Popasu“ 50 „
- c) Pentru fondul de excursie 50 „
- d) Pentru societatea de lectură „Ioan Popasu“ 50 „
- e) Pentru baie 50 „
- f) Pentru folosirea mobilierului (Interniștii) 100 „

Tot în zilele susnumite se țin examenele de corigență, de diferență și particulare.

Toți studenții ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș au întreținerea în Internatul diecezan. Taxa anuală pentru internat, ce după împrejurări se poate majora, este de 10.000 Lei pe întreg anul școlar și se plătește anticipativ în 4 rate de câte 2500 Lei și anume; rata primă la înscriere, rata a doua până la 15 Noemvrie a. c., rata a treia până la 31 Ianuarie 1930 și rata a patra până la 15 Aprilie 1930.

De hainele de pat, de îmbrăcăminte, de rufărie și de spălatul (curățitul) lor îngrijesc studenții. Tot așa și de tăcămurile trebuincioase la intrarea în internat.

Se observă, că atestatul medical ce-l alătură tinerii, cari doresc să fie primiți în Academia noastră trebuie să fie extradat de medicul Academiei Dr. Constantin Popasu.

Caransebeș, în 17 Aprilie 1929.

Consiliul eparhial.

Problema educației religioase-morale în liceu.

(Continuare).

Noțiunea și scopul educației lămurite, trecem la comparația ce ne-am propus între morala filosofică și cea religioasă.

Înțelegem prin morală în general totalitatea regulilor de purtare omenească, suma învățăturilor ce se dau pentru călăuzirea omului în viață. Cu studiul sistematic al acestor reguli se ocupă Etica, știință normativă prin însuși obiectul ei, căci moralitatea constând în idei morale, mai exact, în *convingeri morale înșăptuite*, știința moralei nu se poate reduce la descrierea și explicarea faptelor morale; ea nu numai înregistrează faptele pur și simplu ci și „prescrie sau stabilește o ierarhie a valorilor morale, ori propune o ameliorațiune în vederea unui scop, a unei perfecționări”, adică studiază nu numai cece *este* în domeniul moral, ci și cece *trebuie* să fie. După cum aceste principii de conduită își au isvorul exclusiv în rațiunea omenească sau în aceasta și într'o descoperire divină (revelație), morala se împarte în laică și religioasă. De fapt, în ce privește morala laică sau filosofică, există atâtea tipuri de morală câte sisteme filosofice au fost. Totuși, pe lângă deosebirile isvorite din diversele concepții metafizice, toate sistemele de morală filosofică au această caracteristică comună, că se întemeiază numai „pe câmpul întins al experienței omenești generale interne și externe din domeniul psihologiei și al istoriei”.

Morala religioasă — în speță morala creștină, căci aceasta ne interesează în cazul de față — se întemeiază pe învățăturile Mântuitorului Christos și din acestea extrage anumite norme pentru viața omului, voința căruia caută s'o determine în sensul unei *viețuiri creștinești*.

Comparația între morala filosofică și cea religioasă se poate face după izvor, principiu și cuprins.

Fundamentul învățaturii morale creștine este „cunoștința despre Dumnezeu și om, cuprinsă atât de minte cât și în revelațiunea supranaturală“. Deci izvorul ei este și rațiunea omenească, dar mai ales *revelațiunea*, pe când morala filosofică își are izvorul numai în *rațiunea omenească*.

Principiul moralei creștine e *credința creștină* „îmbinată în unitate vie cu rațiunea cea luminată prin credință“. De aceea s'a zis că „Dogmatica este rădăcina moralei creștine, iar aceasta-i coroana și fructul Dogmaticii“.

Cele două sisteme de morală se deosebesc între ele în mod esențial și după cuprins prin faptul, că „moralei filosofice îi lipsește cunoștința unor adevăruri fundamentale, fără de care nu este cu putință o morală sfințitoare și ducătoare la Dumnezeu (ca ființă perfectă) și la viața eternă. Ei îi lipsește chiar și evidența în natura cea morală a omului“.

Din deosebirile enumerate rezultă în chip neîndoielnic superioritatea moralei creștine față de cea filosofică.

Mai întâiu observăm, că morala este o cercetare eminentemente metafizică: „Morala chiar atunci, când voește să rămână în lumea faptelor și în domeniul experienței, trebuie să facă apel — sub forme ascunse și ipocrite — la considerațiile metafizice. Nu poți indica calca de-a ajunge la bine, decât având o concepție anterioară despre acest bine, și tocmai această concepție presupune o anumită atitudine metafizică. Orice mare morală a avut la spatele ei un sistem cosmic, un fel de a înțelege enigma lumii și a deslega problemele fundamentale ale universului“.

De aceea orice morală solidă și efectivă trebuie să fie în strânsă legătura cu religia, cu atât mai mult, cu cât — după comparația prețutului filosof Guyan — „domeniul moralei este asemenea unui munte înalt cu vârful ascuns între nouri. Urcând pe coasta lui în sus, ne găsim la un moment dat învăluți de o negură deasă, care oprește privirea noastră de a străbate mai departe. Vârful muntelui dispăre ca prin farmec sub acel văl nouros, iar noi rătăciți și desorientați în acea obscuritate de neînvinș, cedăm prin a ne îndrepta spre partea luminoasă, spre partea de jos a muntelui de unde am pornit. Astfel sunt și înălțimile cugetării morale. O parte a ei, și anume, cea metafizică se menține totdeauna învăluită de acel mister greu de pătruns de mintea noastră, unde numai credința poate să-și afirme realitățile ei“.

Superioritatea moralei creștine rezultă — cum arată, Arhimandritul Scriban, în introducerea la cursul său de teologie morală, pe baza căruia, îndeosebi, facem comparația între cele două morale, — și din „puterea de a însufleți pe om într'un chip mult mai adânc și de-a organiza viața morală a societății într'un chip neîntrecut“.

Intr'adevăr, învățăturile Mântuitorului au pătruns adânc în viața oamenilor și a națiunilor, încât a schimbat fața lumii și a produs o civilizație specific creștină, ce se vede în instituțiile și organizarea socială a vremii de azi. Morala creștină există cu adevărat în viața oamenilor, are o *realitate practică*, pe când morala filosofică — observă autorul citat mai sus — nu există decât în școli bibliotecii și discuții; are deci numai o realitate teoretică. Morala laică există numai în ideie; cea creștină în *realitatea vieții*.

Am văzut că atât din p. d. v. al izvorului, cât și al principiului, morala filosofică se întemeiază numai pe rațiunea omenească. Tocmai în acest exclusivism stă slăbiciunea ei, căci rațiunea nu are decât o slabă influență asupra purtării omului. Ideia pură, neînsuflețită de sentiment, nu se traduce nici când în faptă. Mobilul acțiunilor noastre e sentimentul, credința. Nu e de ajuns a cunoaște binele pentru a-l și săvârși, cum credea Socrate. E atât adevăr în cuvintele poetului: „video meliora, proboque, deteriora sequor“, cât și în cele ale apostolului „neamurilor“, Pavel: „Nu fac binele pe care-l vreau, ci fac răul pe care nu-l vreau“. Ideia pură nu are prin ea însăși nici o putere. „Ea rămâne o nălucă neputincioasă atâta vreme cât nu se învăluie în elemente afictive și mistice în stare de-a o transforma în credință. Pentru a lucra, omul trebuie să aibă o credință“. Morala filosofică nu poate produce *viață morală* numai pe calea rațiunii, căci morala fiind înainte de toate viață, ea nu se propagă decât tot dela viață, ca „lumină din lumină“. Morala creștină însă poate face acest lucru prin exemplele vie de caracter morale, de sacrificiu și de sfințenie, intrupate în persoana lui Iisus și a sfinților, influențând direct sentimentul și prin aceasta, voința. Ea „dispune de puteri active, pe care morala laică nu le cunoaște“.

Altă parte slabă a moralei filosofice e *subiectivismul*.

Intr'adevăr, cu tot caracterul ei științific, aceasta nu iese din marginile subiectivității. Principiile moralei filosofice n'au altă autoritate decât pe însuși autorul lor — om. Dar se uită, cât e rațiunea omenească de schimbătoare; ea nu se determină prin sine însăși, ci își schimbă postulatele după cum îi dictează sentimentul și voința.

Prea puțini sunt aceia (doar geniile — spunea Schopenhauer,) la cari rațiunea nu-i numai un instrument în mâna voinței oarbe de a trăi.

Cunoaștem toți cazul bețivului care, după multă chibzuială, luând hotărîrea de a nu mai bea și-a propus să treacă pe lângă cărciumă fără a privi măcar la ea, dar după ce într'adevăr trecuse câțiva pași se oprește și face următorul raționament: „bravo, Ioane, te-ai ținut de cuvânt,meriți deci să bei un pahar de rachiu“! Acelaș lucru rezultă din pilda cu istoria fiului rătăcit, din Evanghelie. De altfel, marele scriitor rus Dostoievschi, a dovedit pe deplin în romanul său „Crimă și pedeapsă“ că prin rațiune se pot demonstra și justifica foarte bine, cu o logică de fer, chiar și faptele rele.

Însă acest subiectivism și fluctuațiune a principiilor isvorite din rațiunea omenească duc la *scepticism*, și dacă acesta poate fi folositor ca o condiție de înțelegere pentru faptele materiale, în lumea morală el este un mijloc de disolvare a societății.

Subiectivismului moralei filosofice care-și pune temelia în însăși personalitatea omenească și care stabilește ca bine suprem aci spiritul, aci instinctul natural de conservare și senzualismul, aci îl îndumnezește pe om, ca pe urmă să-l reducă la un simplu atom, recomandă când cumpătarea, când idealismul exagerat, morala creștină îi opune *obiectivismul ei absolut*. În loc să mai fie supusă deliberării noastre, ea ni se impune ca voința lui Dumnezeu. Prin aceasta morala câștigă adevărata autonomie fiind scoasă de pe terenul șovăitor al arbitrarului individual. Morala creștină isvorăște din credința creștină într'un Dumnezeu al dreptății și al iubirii, ființă spirituală perfectă și deci neschimbabilă; din credința, că originea și ținta omului nu sunt din lumea aceasta. De aceea legea morală creștină este fixă, nestrămutată, eximată de arbitru omenească și mai pre sus de om.

Nici o morală adevărată nu se poate dispensa de principiul autorității; cea creștină se întemeiază pe *singura autoritate cu adevărat*, pe *Dumnezeu*. Frustr al credinței creștine, morala creștină cu principiul ei suprem: „lucrează totdeauna conform cu voința lui Dumnezeu, din iubire către Dumnezeu, spre a ajunge la comunitate sau uniune cu Dumnezeu“ este morala universală a iubirii frățești, pozitivă, sfântă și sfîntitoare.

Acestea sunt observațiile pe care le facem comparând morala creștină cu morala laică în general.

(Va urma).

Daicovici D.
cand. de preot

Scrierile lui Loisy.

De: C. Rudnean.

Alfred Loisy, scriitorul fecund* e azi recunoscut ca „șeful modernismului creștin“ din Franța. În nenumăratele sale opere se ocupă de Iisus Christos, de creștinism.

Toate scrierile lui au însă ceva prea „enigmatic“ din cauza raționalismului exegetic pe care-l profesează. Divinitatea lui Iisus Christos e puțin înțeleasă de un pios creștin.

Scrierile lui Loisy pot fi contribuții la istoria umanității, dar mai puțin la istoria creștinismului.

Adeseori observăm în textele expuse de Loisy supoziții fantastice, cu ajutorul cărora caută să ne convingă asupra unor probleme, pe cari exegeții cei mai de seamă le-au pus la punct de mult.

O greșală tot așa de mare o fac aproape toți teologii raționaliști, cari apropiind practicile păgâne de cele creștine, nu văd altceva, decât infiltrările păgâne în creștinism.

Creștinismul introduce inovațiuni de un ordin spiritual înalt — caracterul său e sfânt, după cum și Mântuitorul Iisus Christos a fost sfânt. În această lumină deplină a sânteniei și a dragostei nemăsurate trebuie privit creștinismul. Evanghelia conține tot atât de multe accente de simțiri alese, de gânduri curate, de momente înălțătoare.

„Creștinismul se evaporă înaintea ochilor lui percutiei. Iisus nu-i decât un personajiu himeric, simplificat la ecstrem, și toate minunile lui sunt numai enigme“.... așa după cum îl vede Loisy.

Loisy va rămâne alături de *Flarneck*, *Sabatier*, *Ludovic Emil* și alți negatori moderni, neputând fi admis de doctrina Bisericii noastre creștină, care perpetuiază de veacuri dearândul dogma creștină în toată puritatea ei.

Omul.

(Continuare din Nrul 31)

Partea a doua.

Capitolul I.

Pentru forma și ascultarea omului.

Ești bucuros, o omule! de ai fi cât de slab și neștiutoriu și cât de aplecat, a te adăpa cu înțelepciunea, ești bucuros puterea lui Dumnezeu înaintea ochilor totdeauna a o avea; socoteșteți dară alcătuirea ta. Facerea ta este minunată; laudă dară pre făcătorul

* Studii biblice; Religia lui Israel; Evanghelia lui Marcu; Actele Apostolilor; Cărțile Noului Testament; Evanghelia lui Luca; Despre Religie; Morala romană; Apocalipsa lui Ioan etc.... Cărțile sunt scrise în limba Franceză.

tău cu înfricoșată cinste, și te bucură de dânsul cu cuviință.

Că pentru ce ești dintre toate făpturile îndrept zidit de Dumnezeu, au nu ca să poți vedea toate lucrurile lui?

Iară, pentru ce să le vezi, au nu ca să te minunezi de dânsule? și pentru ce să te minunezi; au nu ca făcătorului acelora și al tău să te închini, și săl lauzi? Pentru ce numai ție unuia sau dat pricepere, și de unde ai dobândit aceea?

Carnea nu poate judeca, nici oasele pricepe. Leul nu știe, că viermii îl vor mânca, nici boul nu știe că pentru junghiere se îngrașă. Intru tine este ceva ce tu nu poți vedea, care îți desfătează glasul, și e mai mare decât toate simțirile; socotește dară ce este aceea? Trupul tău și după ce au zburat aceea, rămâne întreg; aceea nu este părtică trupească; așa dară e vecinică; aceea are putere a lucra și pentru toate lucrurile își poate da socoată.

Au doară cunoaște asinul folosul hranei, măcar că cu ai săi dinți taie iarba? Sau, au doară poate Crocodilul drept să se rădice, măcar că și a lui spinare ca și a'ta dreaptă este? — Dumnezeu teau făcut pre tine ca și pre aceștia, tu ești mai pre urmă de toate aceste zidit și prestre toate stăpânitoriu teau pus, și suflarea ta cea Dumnezeiască au dat ție pre tine a te cunoaște. Cunoaștete dară ca pre cea mai din tău frumșeția a zidirei lui, ca un mădulariu a lanțului, carele Dumnezeirea și materia îl alcătuieste, cunoaște că intru tine este o părtică Dumnezeiască; adăți aminte de starea și vrednicia ta, și nu mindui (gândi) de rău.

Cine au împântat frică în coada șerpelui? Cine au învățat grumazul calului? Tot acel, carele teau învățat pre acest după voia ta al povățui, iară pre acel cu picioarele al sfărâmă.

Capitolul II.

Pentru întrebunțarea simțirilor.

Nu lăuda trupul tău, pentru că este întâiu zidit, nici crierii tăi, pentru că intru aceia lăcuiește sufletul. Au nu e stăpânul casei mai de multă cinste vrednic de cât murii (zidurile) aceia. Mai întâiu trebuiește să ari pământul, după aceea să sameni sămânța. Olariul mai întâiu își face cuptoriul, după aceea oalele, cele ce vrea să le ardă întrânsul.

Precum Dumnezeu apelor celor adânci zice: această cale să aibă valurile voastre; iară nu alta, și așa de înaltă să fie răvârsarea voastră; așa și tu o omule, caută ca sufletul tău să te povățuiască și preste trupul tău să stăpânească și sălbătăcia acelui să o domesticească. — Sufletul e împăratul trupului, deci nu se cade să se rădice supușii asupra împăratului său. Trupul tă e ca globul pământului și oasele tale sânt ca stâlpii lui, pre carii acel se razimă. Precum e marea începătură tuturor izvoarălor, acărora apă prin râuri iarăși în sinul ei se varsă, așa și sângele vieții tale din inima ta iese și iarăși la locul său cel dinău se întoarce. Au nu păzesc amândouă curgerile sale? Iată un Dumnezeu pre amândouă leau rânduit. Au nu e nasul tău făcut pentru mirosul celor mirositoare? Au nu e gura ta făcută pentru ca să poți mânca mâncări bune și dulci? Inșă să ști, cum că, când omul prea mult cele aromate le miroșește (miroasă), îngreunează capul și prea multă întrebunțarea a mâncărilor celor dulci, strică stomacul. Au nu sunt ochii tăi straje, carii pentru tine priveghiază, inșă de multe ori nu sânt în stat adevărul dela rătăcire al deschlini. — Țineți sufletul în bună măsură; învățați cugetul de

binele său bine a lua sama, și așa slugile lor cătră adevăr te vor povățui. Au nu e mâna ta lucru de mirare? Au este la alte făpturi vre un lucru ei asemenea? Pentru ce dară Țiau dato Dumnezeu, au nu ca să fie fratelui tău spre ajutoriu? Pentru ce numai ție unuia dintru toate făpturile cele viețuitoare, când te rușinezi îți rușește fața, cât fiește carele poate cunoaște și pricepe, căți este rușine? Deci ferește de unele fapte ca acele pentru care Țiau putea ruși fața. Pentru ce iarăși frica și spaima îți ia rușinea de pe față? Lasă vina și îndată vei simți, cum că frica nu te va cerceta, și spaima departe dela tine va fugi. Pentru ce vorbesc umbrele cu tine în vis, adormit fiind? Cunoaște, că și visurile sânt cel înalt. Tu unul numai singur; o omule, poți vorbi, mirăte dară de așa mare covârșire și plătește, celui ce Țiau dat înțelepciune învățați pruncii înțelepciunea și pre următori tăi îi povățuiește cătră fericire.

Capitolul III.

Sufletul omului, începătura și însușirile lui.

Bunătățile tale cele din afară, o omule! sânt sănătatea, vârtușia și frumuseșia, cea mai mare bunătate dintră aceste e sănătatea. — Ce e sănătatea trupului, aceia e fapta cea bună a sufletului. Precum că ai suflet este neîndoită adevărința, fi dară blând și mulțamitoriu și nu te nevoi al cunoaște, căci e o ființă neajunsă. — Gândul înțelegerea, închieierea și vrerea nu se chiamă suflet, ci numai lucrările lui; deci nu te îngânfa cu ele, ca să nu rădă alții de tine; nu te asemăna acelora, carii suinduse prea sus, deodată cad jos și se vatămă; inșă iară nu le depune prea jos și nu le asemăna fiarelor, ca să nu te asemeni cailor și asinilor, carii nau înțelegere,

Nevoieștete acele prin virtuțile lor ale cerca, și prin faptele lor cele bune a le cunoaște, căci numărul lor e mai mare decât pierii capului tău; și numărul stelelor este mic cătră numărul acelora. Nu judeca cu Aravii, cum că un suflet e împărțit întru toți oamenii, și nu gândi cu Egiptenii, cum că tot omul are mai multe suflete. Să ști, că precum numai o inimă ai, așa și numai un suflet. Au nu întărește soarele cleiul, au nu moaie iarăși acela ciara? Precum dară soarele amândouă aceste le face, așa și sufletul, carele cere lucruri unele altora protivnice. Precum luna nuși pierde firea măcar că întunericul înaintea ei ca o învălitoare se răsfiară; așa și întru cel nebun sufletul rămâne întreg. El e nemuritoriu, neschimbat și întru toate asemenea; sănătatea îl deșteaptă ași arăta desfătarea și sârguința îl unge cu untul înțelepciunei. — Măcar că el și după moartea ta va viețui, să nu gândești că mai nainte de tine au fost; El e odată cu trupul tău făcut și cu crierii tăi odată zidit.

Nu crede că moartea de ispite te va feri; nici nu gândi, că stricăciunea morții de întrebări te va ascunde. Acelu carele din nimica teau făcut, au nu are putere iarăși din nimica să te rădice? Au nu știe alentru (cocoșul) ciasul miezei nopții, au nuși rădică glasul șiți spune, că că sau apropiat ziua? Au nu cunoaște cănele urmele stăpânului său? Sau nu aleargă doioasă căprioara cătră iarba cea lecuitoare? Inșă când aceste mor, sufletul lor se întoarce iarăși în pulbere; iară sufletul tău rămâne în veac nemuritoriu. Să nuți pară rău pentru că simțirile acestora mai grabnice și mai ascuțite sânt decât ale tale; învăță, cum că covârșirea (deplinirea) nu se cuprinde întru stăpânirea a multor lucruri, ci întru cunoașterere acele bine a le întrebunța. De ai avea urechia cerbului, sau de ar fi ochii tăi mai luminați și mai străbătătoriu decât ai vulturului, de teai asemăna cănelui întru mirosul ur-

melor, deți va da Simia (măiemuța) gustul, sau broasca țestoasă simțirea; toate aceste ce țiar folosi de nu ai avea minte?

Au nu sânt și aceste toate trecătoare ca și celelalte. Au are vre una dintru aceste darul graiului? Au poate vreuna să zică: iată pentru această cauză făcuți aceasta.

Buzele înțeleptului sânt ca ușile unui Gabinet (cabinet), unde îndată după ce se desfac, se văd întrânsul vistierii multe. Vorbele înțelepte la vremea sa zise, sânt asemenea florilor de aur în vas de argint înplântate. Poți tu ceva prea înalt despre sufletul tău gândi? sau poate cineva prea mult spre lauda sa vorbi? El e chipul aceuia ce lau dat. Ne incetat săl ai în minte și nu uita, cum că mare talant ți sau încredințat. Ceia ce poate face bine, aceia poate face și rău: caută ca săi poți îndrepta spre bine.

Nu gândi că întru vre-o mulțime îl vei pierde, nici iară că în vre-o casută îl vei putea închide. Sârguința lui e bucuria și nimenea de cătră aceea nul poate opri. Mișcarea lui e neîncetată; punerile înainte ale lui sânt comune și lucrările lui sânt neîmpiedecate. A ispiti lucrurile este desfătarea lui. Pre cum cel ce călătorește prin verbinde arină, apă rece caută, așa e sufletul cel ce isetoșează după învățatură. Fereștel căci e fugătoriu, opreștel. căci nu are asemenea rând, ținel în frâu, căci e sălbatec: el e mai curgătoriu decât apa și mai moale decât ciara; au este doară ceva ce lar putea lega? Precum e sabia în mâna celui furios, așa e sufletul a celui ce nu are minte. Scopul ispitelor lui e adevărul, iară mijlocirile pre acel al afla e mîntea și iscusința. Au nu sânt aceste slabe, neadevărate și înșelătoare? Cum poate dară acela până acolo ajunge? Deși sânt mulți oameni de un gând, tot nu e semn de adevăr, pentru că cea mai mare parte de oameni sânt neînvățați. Insușia a ta pricepere ce e, cunoașterea aceuia ce teau făcut; simțirea datorințelor celor ce ești aceuia datoriu, au nu sânt limpede și curate înaintea ochilor tăi? Deci ce e delipsă omului mai mult a ști și a cunoaște?

(Urmează)

Sfințire de biserică.

Joi în 15 cor. la „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu“, după ce s'au terminat unele reparări și o parte a picturii, s'a săvârșit sfințirea bisericii din Criciova.

La actul sfințirii și stânta liturgie au celebrat: M. On. Domn Filip Pop, cons. eparhial și prof. la liceul „Traian Doda“ din Caransebeș, ca delegat arhieresc; preotul G. Vior din Jdioara, preotul local S. Secoșan și diaconul episcopesc T. Roșca.

Răsponsoriile le-a dat foarte trumos corul bărbătesc local, sub conducerea harnicului învățător N. Dăminescu din Jdioara. La priceasnă, delegatul arhieresc, a rostit o cuvântare potrivită, în care într'un mod destul de popular a arătat raportul dintre credință și știință, dovedind că biserică noastră strămoșească ne-a păstrat legea și neamul, care, a fost încă dela întemeierea lui creștin. Laudă hărnicia preotului și a creștinilor și pe lângă unele sfaturi folositoare

ii îndeamnă să lase ca moștenire sfântă biserica, de următori buni să nu se ferească, cărora să le deie cuvenita creștere religioasă.

Felicităm pe zelosul preot Silviu Secoșan și inv. N. Dăminescu, cari prin activitatea lor, dovedesc progres, ca adevărați pioneri ai bisericii și culturii noastre românești.

ȘTIRI

Locale.

Duminecă în 11 August Prea S. Episcop a vorbit la finea sfintei Liturgii, luând ansă dela textul scrisorii sfântului Apostol Pavel cătră Corinteni, cetit la sfânta Liturgie, despre însemnătatea mare a Patimilor și Invierei Domnului nostru Iisus Christos, precum și despre personalitatea Apostolului Pavel, ca fost cel mai mare vrăjmaș și prigonitor al Creștinilor, din care fapt rezultă dovada cea mare despre adevărul învățăturilor lui referitoare la Mântuitorul. A trecut apoi la textul celit din sfânta Evanghelie vorbind despre bogăție, și datoria bogăților de a chivernisi averea lor, ca buni economi, ai lui Dumnezeu, făcând din averea agonisită parte și celor lipsiți, căci alipirea cu sgârcenie a omului de averca lui nu-i folosește nimica, nu-i deschide ușa fericirii cerești.

În decursul vorbirii a avut prilejul se atingă și necesitatea botezării nou născuților.

Joi la serbătoarea „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu“, s'a oficiat în catedrală, sfta Liturgie de: P. On. Domn protopresbiter Andreiu Ghidiu, preotul-profesor Teodor Șandru și preotul-paroh Petru Banca.

În legătură cu sfânta Liturgie s'a săvârșit părăstas — fiind de față corpul ofiteresc și autoritățile locale — pentru marinarii căzuți jertfă războiului mondial.

P. On. Domn protopresbiter a ținut o vorbire ocazională.

Di Virgil Madgearu ministrul Industriei și Comerțului, decorat de guvernul Polon. Săptămâna aceasta di Virgil Madgearu ministru industriei și comerțului însoțit de di Popescu, director general, au vizitat mai multe orașe din Polonia. Cu această ocazie guvernul polon a decorat pe di Madgearu cu „Marele cordon al Polonici“.

Un copil se vindecă prin vis. Un copil din satul Kösinghausen (Austria) era olog de ani și nu putea de loc să umble. Cei mai vestiți doctori n'a fost chip să-l vindece. Copilul acesta însă era foarte credincios. Într'o dimineață copilul povestește părinților, că peste noapte în vis i s'a arătat Domnul Christos și i-a spus că seara la ora 9 se vindecă. Seara, când se făcu ceasul 9, copilul a rugat pe părinți să-i ajute să se scoale în picioare. Părinții l-au ajutat și copilul ridicându-se din pat a început să umble pe picioarele lui.

Un bust lui St. O. Iosif la Brașov. În săptămâna trecută a fost desvelit la Brașov bustul ridicat poetului Stefan Ovidiu Iosif.

Ploaie cu omizi. Acum câteva zile în județul Tutova a ploiă bine. Toată lumea se bucura de această ploaie, când colo la 2 zile au văzut, că milioane de omizi fac rayagii nemai pomenite, zdrobind porumbul cu totul. Aceste omizi să spune că ar fi căzut cu ploaie. Ele sunt extrem de păgubitoare, și de aceea a eșit toată lumea la câmp să le omoară cu fum.

Aviz!

Se comunică credincioșilor noștri, că și în anul curinte se va face obicinuitul pelerinaj de ziua Tăiercii cap. Sf. Ioan Botez., la sfânta mănăstire Izvor, Valea Godinova de lângă Vasiova. Plecarea va fi la 27 Aug. din comuna Sacoșul-turcesc, sub conducerea preotului Aureliu Alecsiu, unde se vor aduna credincioșii din comunele vecine și anume: Icloda, Uliuc, Unip, direcția Berini, unde se vor aduna creștinii din Stamora-română, Cerna și Blajova. Sosirea seara în Berzovia (Jidovini) la ora 8 unde ne vom întâlni cu preoții și ceilalți pelerini, doritori de a participa la acest pelerinaj.

De aici plecarea este a doua zi spre sfânta Mănăstire, unde vom sosi la ora 3 p. m., când se va face vecernia cu predică.

Seara priveghiere ținută de Cuviosia Sa Ieromonahul M. Gușcă cu preoții participanți și pomenirea morților cu predică.

Dimineața se va face sfântul Maslu, iar sfânta Liturgie în sobor cu predică, când cei pregătiți se vor cumineca.

Preoții participanți sunt rugați a se pregăti cu predică despre ce vor binevoi a mă aviza. Ori ce informațiuni referitoare la acest pelerinaj se vor adresa preotului Aureliu Alecsiu din Sacoșul-turcesc.

Sacoșul-turcesc la 1 August 1929.

Aureliu Alecsiu

preot capelan ort. rom.

Concurs.

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa II din comuna bisericească Rusca-montană, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul eparhiei „Foia Diecezană“.

Emolumente:

1000 Lei anual pentru boteze și înmormântări simple;

3000 Lei lunar adaus de scumpote;

30 metri steri lem de foc anual duși la locuința parohială;

Locuință în casa parohială constatatoare din 3 camere la front, 1 cameră și bucatărie în curte, 1 cămară de alimente, pivniță, grajd, șopru de lemne și 2 grădini de verdețuri;

Fânaț 3 jughere.

Doritorii de a ocupa postul de paroh, sunt poftiți să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, spre a și arăta dexteritatea în cântări și în predică, și aceasta cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual, la nici un caz însă în ziua alegerii.

Rusca-montană din ședința extraordinară a Consiliului parohial ținută în 30 Martie 1929.

Dușan Miloșeviciu m. p.

președ. cons. parohial

Ioan Hanțu m. p.

1—3 secretarul cons. parohial

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Aviz!

Direcțiunea Gimnaziului de fete din Caransebeș — în conformitate cu deciziunea Min. No. 93.135/1929 — aduce la cunoștiința celor interesați, că lucrările de început al anului școlar 1929—30, vor decurge în felul următor:

1. *Intre 25—31 August se vor prezenta la direcțiune cererile de înscriere a elevelor regulate, promovate sau declarate repetente în Iunie a. c., iar între 6—8 Sept., a elevelor promovate sau declarate repetente în urma examenului de corigență. La aceste cereri vor fi atașate următoarele acte: a) extractul de naștere, b) actul de botez, c) actul de revaccinare, d) certificatul de studii al elevei, e) recipisa de plata taxei (Lei 800) integral sau prima rată (Lei 400), ori cererea de scutire, însoțită fie de actul de paupertate eliberat de primăria comunei și vizat de percepția sau administrația financiară respectivă, fie de certificatul constituind un drept legal de scutire. Elevele școlai care își au depuse dela prima înscriere actele, nu vor anexa la cererea de înscriere decât recipisa de plata taxei.*

2. *Examenul de admitere și examenul de bursă (2 locuri vacante) de câte 5000 lei unu va fi în 1 Sept. Fiicele de funcționari — eleve ale școlai — doritoare a concura la acest examen, vor prezenta cererile în timpul înscrierilor.*

3. *Examenle integrale vor începe la 1 Sept.*

4. *Examenle de corigență și de fine de au vor fi în 6 Sept.*

5. *În 16 Septembrie se vor începe cursurile regulate. Caransebeș, la 11 August 1929.*

Direcțiunea Gimnaziului de fete Caransebeș.

Comunitatea de avere a fostului regiment confinar românobănănean Nr. 13 Caransebeș.

Nr. 2632/1929. D. G.

În baza cap. IV. din „Regulamentul pentru funcționarea internatului grăniceresc“, se publică, prin prezenta, următorul

CONCURS

pentru primirea elevilor grăniceri în internatul susținut de Comunitatea de Avere, pentru a ușura sarcinile părinților grăniceri, ai căror fiu urmează liceul „Traian Doda“ din Caransebeș, în anul școlar 1929/30.

Se primesc în internat, în total 80 elevi, dintre cari 50 cu taxa anuală de 12.500 Lei, și 30 cu taxa anuală de 6.500 Lei. Aceste taxe se vor plăti în 3 rate. Rata I. de 4.500, respective de 2.500 se plătește la intrare în internat; rata II. de 4.000, resp. 2.000 Lei cel mai târziu până la 15 Ianuarie, iar rata III. de Lei 4.000, resp. 2.000, cel mai târziu până la 15 Aprilie 1930.

I. Condiții de primire.

Se primesc numai elevi regulați ai liceului „Traian Doda“, din Caransebeș, cari îndeplinesc următoarele condiții:

1. Să fi promovat clasa IV. a școlai primare sau clasa precedentă de liceu,
2. să aibă purtare morală bună,
3. să fie fiu de grănicer,
4. Să nu fie în restanță cu taxe din anii trecuți.

II. Cereri de primire.

Părinții grăniceri, cari doresc ca fiii lor să fie primiți în internat, sunt invitați să-și înainteze cererile adresate către „Consiliul de Administrație al Comunității de Avere“ în Caransebeș, până la data de 28 August a. c. Cele intrate după acest termen nu se iau în considerare.

La cerere se vor anexa următoarele acte:

1. Certificat dela notariat și de'a percepătorat, despre starea materială și familiară, respective despre impozitul ce plătește părintele sau tutorele elevului.

2. Dovadă că elevul este fiu de grănicer împădurit.

3. Declarația semnată de părinte sau tutore și de elev, în sensul, că ambii se vor supune dispozițiilor regulamentare care îi privește.

4. Certificat școlar. Acesta este obligator numai pentru elevii cari se înscriu în clasa I. a liceului și pentru cei ce vin dela alt liceu decât liceul din Caransebeș.

Sunt scutiți de prezentarea certificatului de sub 1. acei cari cer să fie primiți cu taxa întreagă.

III. Obligațiuni pentru elevii primiți.

Toți elevii admiși de către Consiliul de Administrație în internat cu orice taxă ar fi, sunt obligați, ca înainte de a intra în internat: I. să se supună unei minuțioase vizite medicale, făcută de medicul internatului. Cei găsiți cu vre-o boală, care ar putea pune în primejdie sănătatea colegilor, vor fi respunși din oficiu; II. să aducă cu sine următoarele efecte: 1 mania (palton), 1 rând de haine de școală (uniformă) și chipiu, 1 rând de haine de casă, 2 perechi ghete și 1 pereche pantofi de casă (papuci), 1 pătură de acoperit (plapomă cu 2 îmbrăcăminte sau 1 strai), 4 cămăși de zi și 2 de noapte, 4 perechi izmene, 6 perechi ciorapi, 3 prosoape (ștergere), 6 batiste, 2 șervete, 2 pahare de apă, 1 piepten, 1 perie de haină, perii de ghete, perișă de dinți, săpun, cremă de dinți și de ghete, precum și ață albă și neagră cu ace. Toate acestea vor fi în stare bună.

Hainele vor purta, pe brațul stâng, numărul de ordine dela liceu, iar rufele vor fi provăzute cu numele elevului, cusut cu ață roșie în așa fel, încât să se poată distinge la spălat.

IV. Pierderea favorurilor.

Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de-a priva de favor pe acei elevi cari în cursul anului se arată nevrednici de înlesnirile materiale ce li se fac.

Caransebeș, la 14 August 1929.

Ing. P. GOANȚĂ.

Președintele Comunității de avere.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 1363/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Poporală repr. prin Dr. Antoniu Marchescu din Caransebeș contra urmăritului Metodie Nicoară domiciliat în Buchin, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146, 147 din legea LX. din 1881, asupra 3/4 părți din imobilele înscrise în cf. a comunei Buchin (din circumscripția jud. mixte Caransebeș) No. coalei cf. 215 No. de ord. A. I. 1-2. No. top. 29-30 Grădină în intravilan și casa No. 15 cu curte de 102 și 66 stp. cu prețul de strigare 23.250 L.

No. de ord. A. II. 1-2 No. top. 335—336 arătură și fânași în Piatra Albă de 1115 și 678 stp. cu prețul de strigare 21.900 lei;

No. top. 446 arătură în Piatra Albă de 1241 stp. cu prețul de stripare de 16.200 lei;

No. top. 482 arătură în Coloanța de 1 jug. 865 stp. cu prețul de strigare 25.500 lei;

No. top. 735 arătură în Coloanța de 1 jug. 737 stp. prețul de strigare de 24.600 lei;

Asupra 1/4 parte din imobilul cuprins în coala 425 aceeași comună No. top. 740 arătură în Coloanța de 1130 stp. cu prețul de strigare 4500 lei;

asupra 1/2 parte din imobilul cuprins în coala 447 comuna Buchin No. top. 1038 Grădină în Valea Buchinului de 316 stp. cu prețul de strigare de 4000 lei;

Pentru încasarea creanței de 1000 lei capital interese 12% dela 20 Ianuarie 1928, spese de proces și de executare de 534 lei 25 bani fixate până acum, spese de 492 lei, 50 bani fixate acum pentru cererea de licitațiune precum și pentru încasarea creanței de 800 lei, capital și ac. a lui Hamat Anofie din Prisian, pentru 6300 Lei cap. și acc. a lui Em. B. Keppich succesorul din Caransebeș.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei pe ziua de **2 Septembrie 1929 ora 9 la casa comunală a comunei Buchin.**

În baza art. 150 legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute pe un preț mai mic de jumătate resp. $\frac{2}{3}$ din prețul strigareii. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătorească, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 15 Mai 1929.

pentru conformitate:

Leo Pető mp. judecător

L. Bria p. dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 1941/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritorul Banca Banatului s. p. a. în Caransebeș contra urmăritului Gh. Socaci dom. în Caransebeș, la cererea urmăritorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146, 147. din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în cf. a comunei Caransebeș No. 1318 coalei cf. No. de ord. A. I. 1-2 No. top. 1937 Casa No. 163 în intravilan 107 stp. No. top. 1938 Grădină în intravilan 58 stp. prețul de strigare 150.000 lei; pentru încasarea creanței de 437.563 Lei capital, interese de 12% dela 20 Iulie 1928 spese de proces și de executare de 11.197 lei, fixate până acum, spese de 5066 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune, precum și pentru încasarea creanței de 485.000 lei capital și accesorii a firmei Banca Poporală s. p. a. din Caransebeș și pentru suma de 1384 lei capital și acces. a masei falimentului Severineana din Caransebeș.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **28 August 1929 ora 9 în loc. oficial ușa Nr. 13.** În baza art. 150 legea LX din 1881; condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic decât jumătate din prețul strigareii (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat de art. 42. LX. 1881, ori să-i predea aceluiaș delegat chitanța de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170, legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator, să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare. Caransebeș, la 3 Iulie 1929.

pentru conformitate

Leo Pető mp. jud.

I. Vasilievici p. dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 1422/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul firma Prima Bancă Grănicerească s. p. a. din Caransebeș repr. prin Dr. Ernest Roth din Caransebeș contra următorului Manolea Țigriș dom. în Beșenova veche, la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea nouă în baza art. 176. din legea LX din 1881, asupra 1/20 părți din imobilele înscrise în cf. a comunei Iaz (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) No. coalei cf. 126 Nr. de ord. A. I. 1—2 Nr. top. 165 casa Nr. 76 cu curte în intravilan 164 stp. Nr. top. 166 Grădină în intravilan de 335 stp. cu prețului de strigare 7500 lei;

Nr. de ord. A. 2. 1—3 No. top. 1175 Grădină în Satu Batrin de 1 jug. 880 stp. No. top. 1176 fânași în Satu Batrin de 904 stp. No. top. 1177 arătură în Satu Batrin 1460 stp. cu prețului de strigare 3900 lei;

No. de ord. A. 3 1—3 No. top. 1238 fânași în Satu Batrin 414 stp. No. top. 1239/1 Grădină în Satu Batrin 766 stp. Nr. top. 1239/4 Grădină în Satu Batrin 1 jug. 495 stp. prețului de strigare 2900 lei;

No. de ord. A. 4. 1—2 No. top. 1612 fânași în Traian 2 jug. 656 stp. No. top. 1613 arătură în Traian 1 jug. 98 stp. prețului de strigare 5300 lei;

No. de ord. A. 1. No. top. 939/1 fânași în Ogreș 650 stp. cu prețului de strigare 500 lei;

No. de ord. A. 2. No. top. 1016 arătură în Satu Bătrân 386 stp. prețului de strigare 300 lei;

No. de ord. A. 3. No. top. 1638/1 arătură în Traian. de 1 jug. 997 stp. prețului de strigare de 2000 lei

No. de ord. A. 4. Nr. top. 1981 fânași între Bistre 1 jug. 460 stp. cu prețului de strigare 2000 lei;

No. de ord. A. 5. Nr. top. 1993 arătură între Bistre de 1382 stp. cu prețului de strigare 1400 lei; 1/8 parte din imobilele înscrise în coala No. 128 a comunei Iaz:

No. de ord. A. 1. 1—2 No. top. 2113 arătură între Ierugi de 1 jug. 943 stp. Nr. top. 2114 fânași între Ierugi 700 stp. prețului de strigare de 3100 lei;

No. de ord. A. 1. No. top. Pășune în Șușara 1 jug. 215 stp. prețului de strigare 300 lei;

No. de ord. A. 2 No. top. 1460 Pășune în Șușara 721 stp. prețului de strigare 100 lei;

No. de ord. A. 3. Nr. top. 1638/2 arătură în Traian 800 stp. prețului de strigare 900 lei;

Pentru încassarea creanței de 150.000 lei, capital, interese de 12% dela 5 Aprilie 1927, spese de proces și de executare de 30.606 lei fixate până acum.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, în ziua de **3 Septembrie 1929 ora 9** la casa comunală a comunei Iaz.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație, nu poate fi vândut cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețului strigării (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețului de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170, legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare. Caransebeș, la 18 Mai 1929.

pentru conformitate:

Leo Pető mp. judecător

L. Bria p. dir. c. f.

O casă cu local de prăvălie, în stare bună, precum și diferite mobile se vinde din cauza plecării. — A se adresa la D-nul Karl Ruppert pantofar, Caransebeș, Str. Paul-Chinezu No. 8.

LIBRĂRIA DIECEZANĂ DIN CARANSEBEȘ

oferă pentru anul școlar 1929/1930 marele ei depozit de

CĂRȚI ȘI RECVISITE ȘCOLARE

Domnii Invățători beneficiază un rabat de 12%

În curând vom servi — gratuit — Onoraților Domni Invățători un catalog.